

Sak			
Horsmarka Reg plan			
Ringerike Buskerud			
Dok.nr.	Dato	Dokument (type, tittel)	Merknader
		Registreringsrapport - 1986 Lit Mail Rui	

UNIVERSITETETS
OLDSAKSAMLING

FREDERIKS GATE 2
OSLO 1

Gårds/bruksnavn Hovsmarka	
G.nr./br.nr.	
Kommune Ringerike	Fylke Buskerud
Sogn	Prestegjeld
Eier/bruker, adr.	
Gjelder: Registrering vedrørende reguleringsplan for Hovsmarka	
Flyfoto	Kartref. Reg.plan nr.155, Ringerike reg.vesen 1/3.85
Innber./rapport/reg. ved: Liv Marit Rui	Dato 3/10.1986

Området ble registrert i tidsrommet 2.6-6.6.86 av Lars Forseth og undertegnede.

Reguleringsområdet består for en stor del av grusrygger med påstående furuskog. En del av området er benyttet som grustak. Mellom grusryggene er det myrholdig og sumpete terreng. Reguleringsområdets vestlige del består av en stor sandmo med furuvegetasjon og krattskog. Noe industri finnes i området, blant annet tømmerlager for Follum Fabrikker, og i Ø en skole (Hov ungdomsskole). Reguleringsområdet strekker seg fra Begna i V til E-68 i Ø.

Deler av området er tidligere befart av Tom H. Haraldsen (se dennes innberetning av 14. juni 1985) i forbindelse med reguleringsplan for vannledningstrasé Kilemoen-Hønefoss. I denne traséens Ø-lige del ble det registrert en del groper o.a. som har fått betegnelsen R-a, R-b osv.. Jeg har valgt å bruke samme betegnelse på de nevnte fornminner for å unngå misforståelser, slik at f.eks. den av meg registrerte grop R-b er den samme som T. Haraldsens grop R-b i hans innberetning.

Området ble systematisk gjennomgått. I reguleringsområdet er det tidligere registrert en samling gravhauger av ØK i 1966. /Nr. R1 (R4); gnr./bnr. 87/5 m.fl..

Følgende fornminner ble registrert i området:

1. Samling hauger, tvilsomt fornminne.

Terrengets art: Sandmo på Ø-siden av Begna. Gress- og blandingsskog, under kraftledningene krattskog, ellers furuskog. Ingen særskilt utsikt.

Gårds/bruksnavn	
Hovsmarka	
G.nr./br.nr.	
Kommune	Fylke
Ringerike	Buskerud

- 2 -

Lokalitetsnavn: Albogen.

Orientering: 138m, 130° ØSØ for kraftledningsmast 491.L1, ca. 275m Ø for Begna. Alle mål til sentrum av haugen. Haugene er beliggende under kraftledningen (Holsledningen) og like utenfor denne mot S og N.

ØK-registrerte 4 gravhauger i området i 1966, 2 er senere fjernet ved opparbeidelse av lagringsplass for tømmer. De 2 som er igjen må følgelig være identiske med 2 av de av oss 13 registrerte hauger, men av beskrivelsen er det uråd å finne ut eksakt hvilke 2 hauger det dreier seg om, men det kan være haug 5 og 6.

Haug 1: 138m, 130° ØSØ for kraftledningsmast 491.L1 og 19m Ø for veien. Klart markert rundhaug. Sand, gress og lauvkratt. Uklart markert og noe ujevn i Ø. Avflatet. Mulig krater i Ø, muligens noe utkastet masse i Ø. Diam: 10,5-11,5m, høyde: 0,7m.

Haug 2: 21m, 50° NØ for haug 1. Uklart markert rundhaug. Tett krattskog, SØ for sentrum av haugen 2 krater, ca. 1,5m i diam, dybde 0,6m. Klart markert i N og V, uklar og ujevn i S og Ø. Diam: 14,5-16m, h: 1,1m.

Haug 3: 16m, 50° NØ for haug 2. Klart markert rundhaug. Gress, bjørkeskog, bjørkekratt. Noen små furu. I NØ delvis i ett med en liten sandrygg. Diam: 12m, h: 0,7m.

Haug 4: 54m 40° NØ for haug 3. Uklart markert rundhaug. Stor grøft midt i haugen for feste av wire til telefonstolpe. Gress, bjørkeskog. Diam: 8,5-9,5m, h: 0,4m

Haug 5: 70m 220° SSV for haug 1. Uklart markert rundhaug. Tvilsom som gravhaug. Gress og krattskog, en liten gran. Diam: 11m, h: 0,15-0,6m.

Gårds/bruksnavn Hovsmarka	
G.nr./br.nr.	
Kommune Ringerike	Fylke Buskerud

- 3 -

- Haug 6: 15m 200° S for haug 5.
Tydelig markert rundhaug, uklar avslutning i V og S hvor den går i ett med en N-S gående sandrygg. Store furutrær og gress. Krater i sentrum, 2,5m i diam, 0,2-0,3m dypt.
Diam: 13-16m, h: 0,1-0,4m.
- Haug 7: 14,5m 160° ØSØ for haug 4.
Rundhaug, ødelagt av skogsbilvei i Ø, trolig er mer enn halve haugen fjernet. Oppkastet masse på haugen langs veien.
Diam: 8m, h: 0,55m.
- Haug 8: 50m 130° ØSØ for haug 1.
Klart markert rundhaug. Gress, bjerkekratt. Prøvestikk ga samme massesammen- setning som utenfor haugen, gul sand.
Diam: 13-15m, h: 0,9.
- Haug 9: 18m 100° Ø for haug 8.
Klart markert rundhaug. Gress og bjørkekratt. Ødelagt av skogsbilvei i NØ.
Diam: 10m, h: 0,2-0,5m.
- Haug 10: 47m 180° S for haug 1.
Tydelig markert haug, trolig rundhaug, som går i ett med en sandrygg i S. Kan også være langhaug som er lavere i S. Gress, store gran- og furutrær. Avflatet.
Diam: 14-15m, h: 1,0m.
Lengde inkl. evt. sandrygg: 21m.
- Haug 11: 24m 180° S for haug 8.
Uklart markert rundhaug. Delvis ødelagt av påfylt masse i NØ- Mose, lyng, store furutrær.
Diam: 18m, h: 1,0m.
- Haug 12: 50m 180° S for haug 4.
Klart markert rundhaug. Liten forhøyning på toppen rundt en stor furu. Store furu og grantrær.
Diam: 9m, h: 0,7m.
- Haug 13: 11m 100° Ø for haug 2.
Uklart markert rundhaug. Gress, bjørk og furu. Ødelagt i S av skogsbilvei. Krater ca. 1m i diam., dybde 0,2m.
Diam: 8m, h: 0,35m.

Gårds/bruksnavn	
Hovsmarka.	
G.nr./br.nr.	
Kommune	Fylke
Ringerike	Buskerud

- 4 -

2. Slagghaug.

Ca. 18m lang. Noe masse er fjernet fra haugen. Trolig nyere tids. Slaggprøve er tatt inn. Merket Z på reg.posen. Ligger i området som er regulert til industri på reg.planen.

3. Kullgroper.

16 groper, hvorav 2 er utgravet (se egen innberetning, Rundtom, Ringerike).

Terrengets art: Sandrygg på Ø-siden av Begne.
Påstående furuskog.

Orientering: Ca. 500m Ø for Follum Fabrikker.

Ligger i området som er regulert til industri på reguleringsplanen.

Grop b: Grop med voll,
d: 7m, indre d: 3m
dybde: 0,5m
Prøvestikk ga funn av fin sand.

Grop c: Grop uten klar voll-markering.
d: 6m
dybde: 1m
Fylt med rusk og rask.

Grop d: Grop uten voll
d: 6m
dybde : 0,8m
Prøve med jordbor: Første 15cm grå sand, deretter 10cm kull, deretter 15cm gul sand med kull, under dette igjen kun sand.

Grop e: Grop uten voll.
d: 6m
dybde: 0,6m
Fylt med flis og hugstavfall.
Prøve med jordbor viser kun sand med enkelte kullbiter.

Grop f: Grop uten voll
d: 6m
dybde 0,7m
Sikker kullgrop, er arkeologisk utgravet.
Prøve med jordbor viste forøvrig kun sand.

Gårds/bruksnavn	
Hovsmarka	
G.nr./br.nr.	
Kommune	Fylke
Ringerike	Buskerud

- 5 -

Grop h: Bolleformet grop uten tydelig vollmarkering
d: 2,8-3,2m
dybde: 0,35-0,8m
Funksjon ukjent. Beliggende på kanten av terrassen. Prøve med jordbor viser kun sand.

Grop i: Grop med svakt markert voll.
d. uten voll: 3,6-4m
dybde: 0,6m
Prøve med jordbor viser: Første 30cm gul sand, deretter 15cm med kull og under dette igjen grå sand med enkelte kullbiter.

Grop j: Grop uten voll,
d: 4,9m
dybde: 1m
Prøve med jordbor viser kun sand med enkelte kullbiter.

Grop k: Grop uten voll
d: 3,7m,
dybde: 0,6m
Prøve med jordbor viser kun sand med enkelte kullbiter.

grop l: Grop uten voll,
d: 3,6m
dybde: 0,6m
Prøve med jordbor viser kun mørk sand, ikke noe kull.

Grop m: Grop med bratte sider. Tydelig voll.
d: m. voll: 4,3m, u/voll: 1,6-2m
dybde: 0,8m
Prøver med jordbor ga en kullbit, ellers kun sand.
Gropen er fotografert, diasfilm nr.8350, bilde nr. 13 og 14.
Bildene er tatt mot NV.
Gropen er tegnet i snitt, se vedlegg.

Grop n: Bolleformet grop med voll
d. m/voll: 2,6m, u/voll 1,5m
dybde: 0,35m
Prøve med jordbor ga kun sand.

Grop o: Grop uten voll. Mulig rotvelt. Fylt med jord.
d: 1,7m
dybde: 0,4m
Prøve med jordbor viser humus, sand og ørlite kull i overflaten.

Gårds/bruksnavn Hovsmarka	
G.nr./br.nr.	
Kommune Ringerike	Fylke Buskerud

- 6 -

Grop w: Gropen er arkeologisk utgravet
(se innberetning for Rundtom, Ringerike)
Prøve med jordbor ga kun grå sand og leire
d: 2,4m
dybde: 0,45m

Grop x: Liten bolleformet grop med voll
d. m/voll 2,5m, u/voll 1,5m
dybde: 0,3m
Prøve med jordbor ga kun sand.

Grop af: Grop uten voll
d: 2,1m
dybde: 0,35m
Prøve med jordbor viser kun sand.

Flesteparten av disse gropene er trolig kullgroper. Grop f) er utgravet arkeologisk og er en sikker kullgrop. Gropene b, c, d, e, i, j, k, l synes å være av samme type og størrelse. Gropene h, m, n, o, w, x af derimot er mindre og mer ulike i formen. Disse er mer usikre som kullgroper, noen kan være rotvelt, mens andre trolig er naturlige groper eller har vært brukt som grustak. Prøve med jordbor er ikke noe sikkert kriterium på om gropen er kullgrop eller ikke. Prøve med jordbor i grop f, som er arkeologisk utgravet og sikker kullgrop, viste kun sand. Det kan nemlig være svært lite kull igjen i gropen, og hvis brenningen har vært vellykket, skal det være lite kull igjen.

4. Kullgroper/dyregrav.

7 groper, beliggende på grusrygg N for Hov ungdomskole. Påstående furuskog.
Ligger i området som er regulert til friområde på reguleringsplanen.

grop p: 110m, 200° S for kraftledningsmast 496-L1 (Holsledningen).
Grop m/voll. Nokså bratte sider.
d: m/voll: 7m, u/voll 3,7m
dybde: 1m
Gropen er fotografert, dias film nr. 8350, bilde nr. 10, 11 og 12.
Mulig dyregrav evt. kullgrop.
Prøve med jordbor viser første 10cm humus, deretter 22cm med kull/sand, under der kun sand.

Gårds/bruksnavn	
Hovsmarka	
G.nr./br.nr.	
Kommune	Fylke
Rignerike	Buskerud

- 7 -

- Grop q: 75m, 300° V for p
 Grop med voll. Mulig kullgrop.
 d. m/voll: 4,2m, u/voll 2,7m
 dybde: 0,9m
 Prøve med jordbor viser første 10cm med humus, deretter 10cm med gul sand og så 20cm med kull.
- Grop r: 33m, 370° N for q.
 Grop med voll.
 d. m/voll: 2,4m, u/voll 1,5m
 dybde: 0,3m
 Prøve med jordbor viser kun gul sand.
- Grop s: 80m, 320° V for r.
 Grop med voll. Mulig kullgrop.
 d. m/voll: 4m, u/voll: 2.7m
 dybde: 0,7m
 Prøve med jordbor viser første 10cm ned mose og humus, deretter 25cm med kull, og nederst gul sand.
- Grop t: 45m, 400° N for kraftledningsmast 496 L2 (Holsledningen).
 Grop med voll. Mulig kullgrop.
 d. m/voll: 4,8m, u/voll: 3m,
 dybde: 0,4m.
 Prøve med jordbor ga første 10cm med gul sand, deretter 15-20cm med sand/kull og under dette ; grovere lys sand.
- Grop u: 40m, 20° N for kraftledningsmast 495.L2 (Holsledningen)
 Grop med voll. MULig dyregrav.
 d. m/voll 10m, u/voll 6m
 dybde: 1,1m.
 Prøve med jordbor ga ikke noe kull, men kun sand i ulike fargenyanser.
- Grop y: 20m N for q
 Bolleformet grop.
 d: 1,5m
 dybde: 0,4m
 Prøve med jordbor viser kun sand.

5. Kullgroper/dyregrav.

4 groper, beliggende på sørenden av en stor grusrygg. Påstående furuskog.
 Ligger i området som er regulert for landbruksområde (jord og skogbruk) på reg. planen.

Gårds/bruksnavn	
Hovsmarka	
G.nr./br.nr.	
Kommune	Fylke
Ringerike	Buskerud

- 8 -

Prøve med jordbor i bunnen av gropen viser kullbiter i en dybde på 20-55cm under overflaten.

Jordbor i bunnen midt i gropen:

Første 30cm: mose og humus
deretter 10cm med humus og sand,
under dette 15cm med grå sand,
deretter 10cm med kull og så 15cm med kull/sand.

Jordbor i bunnen litt på siden av gropen:

Første 20cm: humus
deretter 10cm kull
under dette: 60cm gul sand.

Grop ø: 30m, 70° N for grop æ.
Grop, mulig dyregrav.
d.: 4,1m
dybde: 1,1m.
Prøve med jordbor ga lite eller ikke noe kull.

Grop å: 40m, 320° V for grop æ.
Grop med tydelig vollmarkering. Mulig dyregrav.
d. m/voll: 8,5-8,9m, u/voll: 4,4-6,1m
dybde: 1,4m.
Prøve med jordbor ga noe kull 30-55cm under overflaten i bunnen.

Grop aa: 2m Ø for grop å.
Grop med tydelig vollmarkering.
Fylt med rusk og rask. Mulig kullgrop.
d.m/voll 8,4m, u/voll: 5,5m
dybde: 0,9m

Prøve med jordbor ga følgende resultat:
første 5cm: humus
deretter 10cm med kull,
under dette: 20cm med gul sand og spredte ørsmå kullbiter,
deretter 10cm med kull, og så sand.

Prøven med jordbor kan tyde på kullgrop med spor etter 2 brenninger.

Gårds/bruksnavn	
Hovsmarka	
G.nr./br.nr.	
Kommune	Fylke
Ringerike	Buskerud

- 9 -

6. Kullgroper.

2 groper beliggende like ved stien i området mellom 2 grusrygger. Påstående furuskog og noe krattskog. Ligger i området regulert til jordbruk på reg. planen.

Grop ad: Ca. 200m (i luftlinje), 375° NV for grop å, 30m fra stien.
d: 3,7m
dybde: 0,5m
Prøve med jordbor viser kun sand.

Grop ac: 50m, 180° S for grop ad. Like ved stien.
d: 3m
dybde: 0,6m
Prøve med jordbor viser kun sand.

7. Kullgroper.

2 groper beliggende like ved stien som fører ned fra grusryggen i N. Ligger i området regulert til jordbruk på reg. planen.

Grop ab: Ca. 100m, 20° N for vanntårnet, like ved stien.
Grop med antydning til voll. Det har stått et tre i gropen, nå veltet.
d: 4m,
dybde: 0,8m
Prøve med jordbor viser kun humus og sand, ikke kull, men sanden i gropen er mørkere og ulik sanden utenfor gropen.

Grop ac: 2,5m Ø for grop ab.
Delvis gjenfylt av vei.
Usikker grop.
d: 4,3m
dybde: 0,6m
Prøve med jordbor viser kun sand.

8. Grop - Tvilstomt fornminne.

Beliggende 25-30m V for sydligste hus/garasje gnr. 89/30. Området er fuktig og sumpete. Bolleformet grop med voll.
d. m/voll 3,6m, u/voll: 2,2m
dybde: 0,4m.
Prøve med jordbor viser kun sand og leire.

Liv Mørth

Gårds/bruksnavn Hovsmarka	
G.nr./br.nr.	
Kommune Ringerike	Fylke Buskerud

- 10 -

Funnliste.

1. Slaggprøve fra slagghaug Follum
gnr. 87/5 m.f..
Aksj.nr. 86/163.

Gårds/bruksnavn Hovsmarka	
G.nr./br.nr.	
Kommune Ringerike	Fylke Buskerud

Notat til reg. av gravhauger R 1, Follum.

Kontroll v/A.E. Christensen og T. H. Haraldsen
3/6.86. Prøve med jordbor i flere av haugene
(inkl. de av ØK registrerte gravhauger) viste
kun naturlig sammensetning av sand.

Haugene er derfor med all sannsynlighet ikke
gravhauger, men naturlige fenomener.
Ovennevnte var enige med meg i dette.

Liv Marit Rui.

Kopi til ØK.

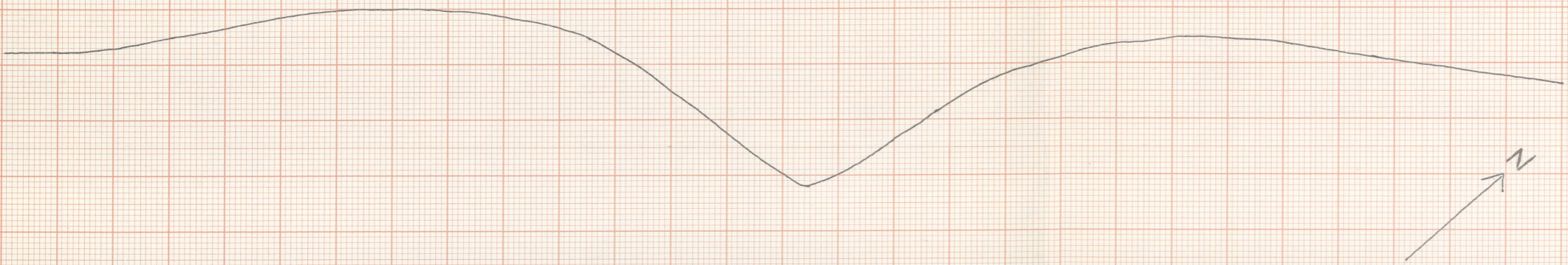
Gårds/bruksnavn	
2) Moss av Hov	
G.nr./br.nr.	
87/5 m.fl.	
Kommune	Fylke
Ringerike	Buskerud

- 12 -

FOTOLISTE

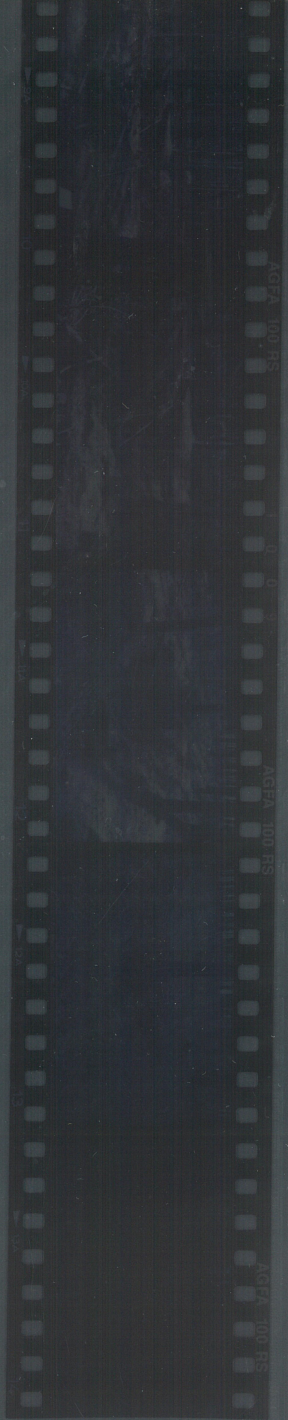
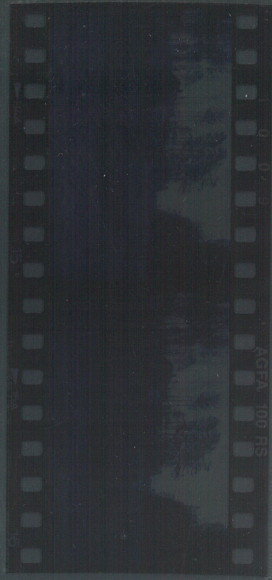
FILM NR. 8350
DIAS

10	020686	Hovsmarka Ringerike Buskerud	Registrering Grop p. Mot NV.
11	"		Samme. Mot NV
12	"		Samme. Mot S.
13	030686		Grop m. Mot NV
14	"		" "

Snitt grop mv. Overflate.
Registrering vedr. reg-plan. for
Hovsmarka, Ringerike kommune,
Buskerud.

DATU : 050686
MÅL : 1:20
SIGN : Liv Marit Røi

8350